

ముఖ్యమైన శాసనాలు

1. అశోకుని రెండో ప్రధాన శిలాశాసనం: ప్రజా సంక్షేమ చర్యలు ప్రత్యంత రాజ్యాలు (చేర, చోళ, పాండ్య) పేర్కొన్నారు.
2. అశోకుని 13వ ప్రధాన శిలా శాసనం: ఇందులో కళింగ యుద్ధం గురించి వివరించాడు
3. బ్రుహమిని శిలాశాసనం(అశోక): బౌద్ధమతానికి చెందిన త్రి రత్నాలు(బుద్ధం, సంఘం, ధర్మం) గురించి తెలిపారు.
4. హతిగుంఫా శిలా శాసనం: ఛేది రాజ్యం గురించి, ఖారవేలుని విజయాల గురించి తెలుపుతున్న ఏకైక శాసనం
5. అలహాబాద్ ప్రశస్తి: సముద్ర గుప్తుని సైనిక విజయాలను తెలియజేస్తుంది, ఇందులో “భాగవత మత” ప్రశస్తి కనిపిస్తోంది.
6. బేసా సాగర్ శాసనం: దీన్ని హీలియో డోరస్ అనే గ్రీకు రాయబారి వేయించాడు.
7. నానాఘాట్ శాసనం: మొదటి శాతకర్ణి(శాతవాహన రాజు) సైనిక విజయాలను తెలియజేస్తుంది. దీన్ని ఇతని భార్య నాగాళిక వేయించింది.
8. నాసిక్ శాసనం: శాతవాహన రాజులలో అగ్రగణ్యుడైన గౌతమీ పుత్ర శాతకర్ణి విజయాలను తెలియజేస్తుంది. దీన్ని ఇతని తల్లి గౌతమీ బాలశ్రీ వేయించింది.
9. మెహ్రాలీ ఇనుప స్తంభ శాసనం : చంద్రగుప్త విక్రమాదిత్యుడి ప్రశస్తి. ఆరు టన్నుల బరువున్న ఈ శాసనం గుప్తుల కాలంనాటి లోహశాస్త్ర పరిజ్ఞానానికి నిదర్శనం
10. భానుగుప్తుని ఎరాన్ శాసనం : క్రీ.శ. 1510లో వేశారు. ‘సతీ సహగమనాన్ని (సతి) గురించి పేర్కొన్న మొట్ట మొదటి శాసనం
11. ఐహోల్ శాసనం : రెండో పులకేశి సైనిక విజయాలను వివరిస్తుంది. ఇందులో ముఖ్యమైంది సకలోత్తవ పథాదీశ్వర బిరుదాంకితుడైన హర్షవర్ధుని ఓడించానని పేర్కొన్నప్పుడు రవి కీర్తి ఈ శాసనాన్ని వేయించాడు.

12. నౌపాసి బన్నికేర, బన్షెరా శాసనాలు: హర్షవర్షుని గురుంచి పేర్కొంటున్నాయి.

13. ఉత్తర మేరూర్ శాసనాలు: చోళ రాజైన మొదటి పరాంతకుడు వేయించాడు. ఇవి చోళుల కాలం నాటి గ్రామీణ పరిపాలన గురించి తెలియ జేస్తున్నాయి.

14. సారనాథ్ స్తంభ శాసనం: అశోకుడు వేయించాడు దీనిపై ఉన్న నాలుగు తలల సింహాలను జాతీయ చిహ్నంగా భారత ప్రభుత్వం గ్రహించింది

SAKSHI